

I. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2025. december 19.

FELADATSOR

- Robert E. Lee Ewell!

A bírósági írnok harsogó hangjára egy apró termetű, hetyke tartású férfi kelt fel a helyéről és furakodott előre a bírósági emelvényhez; a nyaka hátul elvörösödött a neve hallatára. Amikor megfordult, hogy letegye az esküt, láttuk, hogy az arca ugyanolyan vörös, mint a nyaka. Azt is láttuk, hogy semmiben sem hasonló a nagy Lee tábornokhoz, akiről a nevét kapta. Frissen mosott, ritkás haja égnek állt, vékony, hegyes és fényes orra volt, és szinte nem is volt álla, a feje pedig valósággal egybenőtt kurta nyakával.

- Isten engem úgy segítjen – mondta hetvenkedő hangsúllyal.

Minden Maycombhoz hasonló nagyságú városban akadtak a Ewellékhez hasonló családok. Helyzetükön a gazdasági viszonyok hullámmása semmit nem változtatott – a Ewellek megyei segélyekre szorulva tengődtek a gazdasági virágzás napjaiban ugyanúgy, mint a legsúlyosabb gazdasági pangás idején. Az oktatásügyi hatóságok képtelenek voltak iskolába járásra kényszeríteni rengeteg számú ivadéukat, a közegészségügyi hatóságok nem tudták kigyógyítani őket a velük született betegségekből, se megszabadítani a különféle férgekől, se a piszkos környezet okozta bajoktól.

(...) Senki nem tudta biztosan, hány gyerek van a Ewell családban. Egyesek szerint hat, mások szerint kilenc, rendszerint több szurtos arc jelent meg az ablakokban, amikor valaki elment a ház előtt. Igaz, hogy jóformán senki nem járt arra, hacsak karácsonykor nem, amikor az egyházak szeretetsomagokat osztogattak, és a polgármester megkérte a lakosságot, hogy Zeebónak nyújtott segítségképpen a leszedett karácsonyfát és az összegyűlt szemetet maga vigye ki a szemételepre.

Atticus előző karácsonykor minket is magával vitt, amikor ő is eleget tett a polgármester kérésének. Az országútról egy salakút vezetett a szemételepen keresztül egy kis néger településhez, amely mintegy ötszáz yardnyira volt Ewellék házán túl. Az országútra vagy háttal kellett visszamenni a szemételepről, vagy végigmenni a salakúton egészen a néger házáig, és úgy fordulni vissza. Legtöbbször ezt tették, megkerülték a néger telepet, és úgy tértek rá újra az országútra. A hideg decemberi alkonyaton az apró négerházak tisztáknak és barátságosaknak látszottak; halványkék füst szállt fel a kéményekből, és az ajtókon át látni lehetett a tűzhely aranyló fényét. Kellemes illatok terjengtek: a roston sült csirke és szalonna szaga egybevegyült a csípős esti levegővel. Jem és én úgy gondoltuk, hogy talán mókuspecsenyét sütnek, de Atticus, aki sokáig élt falun, megállapította, hogy oposszumot és üregi nyulat; de ezek az illatok mind eltűntek Ewellék háza táján.

A tanuk padja előtt álló, apró termetű férfit csak az különböztette meg közvetlen szomszédaitól, hogy forró vízben külön erre az alkalomra lúgos szappannal fehérre mosta az arcbőrét.

- Mr. Robert Ewell? – kérdezte Mr. Gilmer.
- Az a nevem, százados úr.

(Harper Lee: Ne bántsátok a feketerigót!)

1. Harper Lee *Ne bántsátok a feketerigót* című regényéért Pulitzer-díjban részesült, az Amerikai Egyesült Államok egyik legrangosabb újságírói díjában, amit az irodalom területén is kiosztanak. Írd meg azt a 100 szavas érvelést, amellyel a művet megjelenése idején a fentemlített díjra javasolhatták.
6 pont
2. Egészítsétek ki az alábbi mondatokat a regény alapján, a mondat betűjele után csupán a hiányzó szót/szókapcsolatot írva.
10 pont
 - a. Scout és Jem Dillt Miss Rachel _____ pillantotta meg először.
 - b. Scout tanítónője, Miss Caroline, az első iskolai napon egy _____ szóló történetet olvasott fel.
 - c. A gyerekek különféle apró ajándékokat találtak a /az _____.
 - d. Amikor Jem visszament a Radley-telekre a nadrágjáért, _____ és _____ találta azt a kerítésen.
 - e. Atticus karácsonykor _____ lepte meg a gyerekeket.
 - f. Fiatalkorában Atticus volt a legjobb _____ Maycomb megyében.
 - g. Mrs. Dubose bántó szavait Jem azzal bosszulta meg, hogy tönkretette a /az _____.
 - h. Mivel nem fértek be a tárgyalóterembe, Scout és Jem a tárgyalást a _____ nézte végig.
 - i. Mindenszentek előestéjén az iskolások _____ Maycomb megye: *Ad Astra per Aspera* című színdarabját adták elő.
 - j. Bob Ewell halálát egy _____ okozta.

TÖRVÉNYKEZÉS

3. Soroljátok fel 12 szereplőt, aki jelen van egy bírósági tárgyaláson Romániában.
6 pont
4. Azonosítsátok (névvel) az előző gyakorlatban felsorolt szereplőket a regényben.
4 pont
5. A regénybeli per melyik szereplője/szereplői nem jelenik/jelennek meg egy romániai bírósági tárgyaláson?
1 pont

HONVÉDELEM

6. Kinek kötelező a katonai szolgálat ma Romániában? Nevezzétek meg azt a 2 törvényt, amely erről rendelkezik.
2 pont
7. Rangsoroljátok a Román Honvédség Vezérkarának alábbi rangjelzéseit. A legmagasabbal kezdjétek, és mindegyik mellé írjátok oda a rang megnevezését románul és magyarul.
6 pont

BÖLCS DIÁKOK

15. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

SZABADSÁG

A.

B.

C.

D.

E.

F.

Sorrend	Rang betűje	Románul	Magyarul
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

8. EMBERI JOGOK

2 pont

Keressetek 2 olyan nemzetközi szervezetet, amely fellép a faji megkülönböztetés ellen, és egy-egy mondatban foglaljátok össze, mivel foglalkoznak ebben a témakörben.

9. EGY KIS ÉLETTAN

- Mi okozhatta *Robert E. Lee Ewell* arcának és nyakának a kivörösödését? **1 pont**
- Miért nem a tenyere vörösödött ki? **1 pont**
- Miért nem barnára színeződött a bőre? **1 pont**

10. *Jem és én úgy gondoltuk, hogy talán mókuspecsenyét sütnek, de Atticus, aki sokáig élt falun, megállapította, hogy oposszumot és üregi nyulat; de ezek az illatok mind eltűntek Ewellék háza táján.*

BÖLCS DIÁKOK

15. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

SZABADSÁG

Olvassátok el figyelmesen az alábbi kijelentéseket. Ha úgy gondoljátok, hogy a kijelentés igaz, akkor írjátok a kijelentés megfelelő száma mellé az I betűt. Ha hamisnak gondoljátok a kijelentést, akkor írjátok a kijelentés megfelelő száma mellé a H betűt és módosítsátok a kijelentést úgy, hogy az igazsá váljon. Az egyszerűen tagadó mondattá alakítás nem elfogadható! **10 pont**

- Az oposzum rendszertani szempontból az emlősök (mammalia) osztályába, a Rodentiac rendjébe és az egérfélék (Muridae) családjába sorolható.
- Az üregi nyúl rovarokkalökkel, gyümölcs, dögökkel és magvakkal táplálkozik, ezért ökoszisztéma-takarító szerepe van, viszont fennáll a túllegeltetés veszélye, ha elszaporodik.
- Az erszéyes patkány néven ismert oposzum természetes módon előfordul Kanadától Dél-Amerikáig, őshonos faj, amelyet hosszú orra és csupasz farka miatt patkányra hasonlítanak.
- Az üregi nyúl két jellemző reflexe a koprofágia és a thanatosís.
- Az üregi nyúl testhőmérséklete magasabb az emberénél, míg az oposzumé alacsonyabb.
- Az oposzum immunrendszere az embernél magasabb testhőmérséklete miatt nem kedvez a vírusok és baktériumok szaporodásának, egyesek vérében olyan fehérjék is vannak, amelyek semlegesítik némely mérges kígyók toxinjait.

11. *Az országútról egy salakút vezetett a szeméttelenen keresztül egy kis néger településhez, amely mintegy ötszáz yardnyira volt Ewellék házáan túl...* **3 pont**

- Hány lábra van Ewellék házáan túl a település?
- Amennyiben Tom a „kis néger településről” kiabál, mennyi idő után hallaná meg a hangját az Ewellék háza előtt álló Mayella?

12. *Az oktatásügyi hatóságok képtelenek voltak iskolába járásra kényszeríteni rengeteg számú ivadéukat*

- Hány címzetes (titular) oktatási minisztere volt Romániának 1989 és 2025 között, és ebből hány nő? Nevezzétek meg a nőket. **2 pont**
- Ha most nyolcadikos diákok vagytok, melyik törvény írja elő, hogy milyen tantárgyakból fogtok érettségizni? Nevezzétek meg a törvényt, a szakaszt és a cikkelyt (lege, secțiune, articol). **1 pont**
- Egy osztálytársatok hatszor késett óráról, esetenként tíz-tíz percet, majd igazolatlanul is hiányzott 3 órát, és a tanár bejegyezte a naplóba, hogy ez befolyásolni fogja a magaviseleti jegyét. Nevezzétek meg, melyik szabály (megnevezés, a szabályzat száma és hatályba lépésének éve) alapján történik a tanulók magaviseleti jegyének a levonása, és jelen szituációban hányasra vonhatják le az osztálytársatok magaviseletét? **2 pont**

KÍSÉRLET-KUTATÁS

13. Szerezzenek be és teszteljétek legalább 4féle szappant (pl.természetes, glicerines, kézműves, ipari stb.). Mérjétek meg mindegyik oldatának pH-ját, majd állítsátok sorrendbe lúgosság szerint! Ennek a közös kutatásnak minden mozzanatát (a mérések eredményeivel együtt) dokumentáljátok egy maximum 2 perces videóban.

14. Vizsgáljátok meg, melyik szappan a legkíméletesebb a bőrre, megválaszolva az alábbi kérdéseket.

4 pont

15. KARÁCSONY

9 pont

A crossword puzzle grid with 9 numbered starting points. The grid is composed of white squares for letters and black squares for empty space. The numbers are: 1. (top left), 2. (top middle), 3. (middle left), 4. (middle right), 5. (bottom left), 6. (bottom middle), 7. (bottom left), 8. (bottom middle), 9. (bottom right).

1. A karácsonykor gyakran felcsendülő Ave Maria „társszerzője”.
2. Ki a festő? A középpontban a szalmán fekvő meztelen kised és az őt néző édesanyja látható, körülöttük szinte szabályos kört formálva, balról jobbra egy meghajló pásztor ökrével, egy égből alászálló angyal „GLORIA IN ECCELSIS DEO” felirattal, valamint a három napkeleti bölcs. A megszokott kéktől eltérően, Mária piros ruhában jelenik meg.
3. Pásztorjáték
4. A Szent István-bazilika mennyezetét díszítő *Négy jelenet Jézus életéből* festője.
5. A legismertebb karácsonyi ének, a Csendes éj, szövegírója.
6. Charles Dickens híres karácsonyi művének egyik szereplője: a főszereplő néhai üzlettársa.
7. Híres spanyolországi épület tervezője. Az épület egyik homlokzata a „Krisztus születése-homlokzat”.
8. A legismertebb angol karácsonyi dal felszólítása.
9. Örököld cserje, tüskés, fogas levéllel és piros bogyóval.

b. Írjatok egy karácsonyi mondatot a függőlegesen talált szóval:

1 pont

16. BÖLCS DIÁKOK KARÁCSONYI FÉNYKÉPE

a. Készítsetek egy közös, kreatív Bölcs diákos karácsonyi „családi fotót” a csapattagokkal és azok minél nagyobb számban jelenlévő családtagjaival. Töltsétek fel a fotót a feladat megoldásához.

6 pont

b. Készítsétek el a csapat „nagy családjának” családfáját minden csapattag családjának 3 generációra való kiterjesztésével. A családfáról készített fotót töltsétek fel a feladathoz. **6 pont**

Adni jó! - Bónuszpont (10 pont)

*Legyetek ti is Mikulások! Kövessétek Szent Miklós példáját, aki titokban segített az embereken. A csapattal készítsetek Mikulás-zoknikat (legalább 10-et), töltsétek meg apró figyelmességekkel, és **TITOKBAN** juttassátok el a rászorulókhöz. A teljes folyamat (zoknikészítéstől átvételig) dokumentálásából készítsetek egy legtöbb 3 perces kisfilmet, amelyet töltsétek fel a megoldásokhoz.*

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltsse a <http://bod.communitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, kérjük emailben jelezni a bolcsdiak@communitas.ro címen.

A FELADATLAP BEKÜLDÉSÉÉRT HIVATALBÓL JÁR 10 PONT.